

PÄÄTÖS

Nro 1/2021

Dnro ISAVI/3224/2020

Julkaisupäivä

14.1.2021

ASIA

Oikaisuvaatimus ELY-keskuksen päätökseen Carelian Caviar Oy:n, Keski-Savon Vesi Oy:n sekä Stora Enso Oyj:n kalatalousmaksuvelvoitteiden käyttösuunnitelmasta vuosille 2020–2021, Varkaus

OIKAISUVAATIMUKSEN TEKIJÄ

LakiMajakka Oy

OIKAISUVAATIMUKSEN VIREILLETULO

LakiMajakka Oy on 24.4.2020 toimittanut Itä-Suomen aluehallintovirastoon oikaisuvaatimuksen Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisena 18.3.2020 antamaan päätökseen Dnro POSELY/1047/5722-2015, POSELY/1020/5722-2015 ja POSELY/1042/5722-2015.

OIKAISUVAATIMUKSEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Vesilain 15 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan kalatalousviranomaisen kalatalousmaksun käyttösuunnitelman vahvistamista koskevaan päätökseen haetaan oikaisua aluehallintovirastolta.

KALATALOUSMAKSUT JA NIIDEN KÄYTTÖSUUNNITELMA

Kalatalousmaksujen perusteena olevat päätökset

Carelian Caviar Oy, 29.3.2012 nro ISAVI 25/2012/1	400,00 € /vuosi
Keski-Savon Vesi Oy, 30.9.2015 nro ISAVI 64/2015/1	825,00 € /vuosi
Stora Enso Oyj, 27.8.2015 nro ISAVI 53/2015/1	19 475,50 € /vuosi

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO, YMPÄRISTÖLUPAVASTUUALUE

puh. 029 501 6800
ymparistolupa.ita@avi.fi

www.avi.fi/ita
kirjaamo.ita@avi.fi

Postiosoite:

PL 50, 50101 Mikkeli

Mikkelin päätoimipaikka
Maaherrankatu 16
50100 Mikkeli

Joensuun toimipaikka
Torikatu 36
80100 Joensuu

Kuopion toimipaikka
Hallituskatu 12-14
70100 Kuopio

Pohjois-Savon ELY-keskuksen päätös

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on päätöksellään 18.3.2020 dnro POSELY/1020/5722-2015, POSELY/1042/5722-2015 ja 1047/5722-2015 vahvistanut Carelian Caviar Oy:n, Keski-Savon Vesi Oy:n ja Stora Enso Oyj:n kalatalousmaksujen käyttösuunnitelman vuosille 2020-2021.

Käyttösuunnitelman mukaan vuosien 2020–2021 kalatalousmaksuista käytetään vuosittain noin 1 500 euroa vesikasvillisuuden poistamiseen Haukivedestä. Lopuilla käytettävissä olevista varoista jatkokasvatetaan 8 000 kpl 2 -vuotiaita järvitaimenia noin kuukauden ajan verkkoaltaassa. Taimenet vapautetaan Haukiveteen kesäkuussa.

Perustelut:

Haukiveteen tehdyt viivästetyt taimenistutukset ovat onnistuneet hyvin. Kaloja on jatkokasvatettu verkkoaltaassa reilun kuukauden ajan. Kalat on vapautettu vesistöön kesäkuun puolivälissä. Taimenia saadaan istutusalueen läheisyydestä hyvin ja saaliskaloissa on myös kookkaita yksilöitä. Vesikasvillisuuden poistamisesta Varkauden alapuolisesta Haukivedestä on tehty vuonna 2015 erillinen selvitys, jossa on kartoitettu kiireellisimmät poistokohteet. Kalatalousmaksuja kohteisiin on käytetty useana vuotena ja poistotarvetta on edelleen.

OIKAISUVAATIMUS

LakiMajakka Oy on vaatinut, että ELY-keskuksen päätöstä muutetaan siten, että osa kalatalousmaksuvaroista käytetään Ämmäkosken lohikannan seurantaan. Tutkimuksen kohteena olisivat järvilohen kutukannan koko, alkioden selviäminen talvesta, sorastuksen ajoitus ja pituus sekä poikasten selviytyminen kesään asti.

Perustelut

Nykyinen kalastuslaki painottaa kalojen luontaista lisääntymistä sekä vael-luskalakantojen elvytystä ja palauttamista luonnonvesistöihin. Järviin tehtävät lohikalaistutukset eivät edesauta lajien luontaisen lisääntymisen palauttamista.

Oikaisuvaatimukseen liitettyssä FT Jukka Syrjäsen 24.4.2020 päivätyssä lausunnossa on todettu muun muassa, että järvilohen ja vaeltavan taimenen kutualueet Vuoksen vesistössä on pääosin padottu. Lajit voivat lisääntyä luontaisesti Pielisjoen Kaupunginkoskilla, Heinäveden pääreitillä koskilla, Leppävirran Konnuksen koskilla, Varkauden Ämmäkoskessa sekä Savitaipaleen Partakoskessa. Ämmäkoskessa kulkee vain pieni vesimäärä ja rinnakkaisuoma Huruskoskessa on vesivoimala. Ämmäkoskesta ja Kämärin uomasta löytyi Kala- ja vesistötutkimus Vesi-Vision tekemissä kutupesälaskennassa 42 pesää syksyllä 2018 ja 20 pesää syksyllä 2019. Joukossa oli noin 5 kappaletta 300–540 cm pituisia pesiä, jotka voisivat olla

järvivaeltajanaaraiden tekemiä. Joukossa on voinut olla myös järvilohen pesiä. Syksyn 2019 pesät merkittiin ja niistä on tarkoitus ottaa poikasnäytteitä. Vuoden 2018 laskenta tehtiin Konneveden kalatutkimus ry:n ELY-keskukselta saamalla kalastonhoitomaksuvaroilla.

Nykyinen kalastuslaki painottaa kalojen luontaista lisääntymistä sekä vaeluskalakantojen elvytystä ja palauttamista luonnon vesistöihin. Kalataloushallinnon strategiat, kuten järvilohistrategia ja kalatiestrategia, tähtäävät samaan päämäärään. Vuoksen päävesistöalueella olevien vapaiden suurten ja keskikokoistenkin virtavesien koskiala on pieni, joten kaikki jäljellä olevat kohteet olisi syytä saada järjestelmälliseen lohikalaseurantaan. Seurantatiedon avulla kalatalous- ja ympäristöhallinto voi suunnitella uomakunnostuksia, uomien vesitystä ja luonnonlisääntymisen elvytystä.

Seurantamenetelmiksi sopivat kutupesälaskenta, ruskuaispussipoikasten havainnointi keväällä ja DNA-analyysi kalalajin selvittämiseksi (järvilohi vai taimen) sekä sähkökoekalastus. Nämä toimet tulisi toteuttaa Varkauden Ämmäkoskessa ja Kämärin uomassa vuosittain esimerkiksi Ämmäkosken nykytilan aiheuttaneiden yritysten, kuten Stora Enson Huruskosken tehtaan ja voimalan, kalatalousmaksuilla. Samoilla menetelmillä on todettu järvilohen lisääntyvän luontaisesti Heinäveden Kermankoskella.

Oikaisuvaatimukseen on lisäksi liitetty tutkimusraportti ”Järvilohen ja taimenen kutukanta Heinäveden koskilla ja Savitaipaleen Partakoskella syksyllä 2017” sekä Vesi-Vision 9.11.2019 päivätty tarjous Haukiveden kalatalousalueelle lohikalojen lisääntymiskierron onnistumisen arvioinnista Varkauden Ämmäkoskessa ja Kämärinkoskessa. Tarjouksessa ilmoitettu työn hinta kuluineen on 4 838,71 € (alv 0 %) ja 6 000,00 € (alv 24 %).

Oikaisuvaatimuksen täydennys

LakiMajakka Oy on 8.6.2020 aluehallintovirastoon toimittamassaan täydennyksessä täsmentänyt oikaisuvaatimusta siten, että osa kalatalousmaksuvaroista käytetään taimenen ja mahdollisesti järvilohen lisääntymiskierron seurantaan ja arviointiin Ämmäkosken ja Kämärinkosken uomissa vuosina 2020–2021. Työ kokonaisuudessaan tai tärkeimmäksi katsotut osatyöt tulisi rahoittaa kalatalousmaksuista. Työn arvioidut kokonaiskustannukset arvonlisäveroineen ovat 7 000–8 000 euroa. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää taimenen ja mahdollisesti järvilohen kutukannan koko, alkiodien selviytyminen talvesta, sorastanousujakson ajoitus ja pituus sekä poikasten selviytyminen syksyyn asti. Työ sisältää lohikalojen kutupesälaskennan marraskuussa 2020, pesäpoikasten tarkastuksen, valokuvauksen ja näytteenoton huhti-toukokuussa 2021, nousujakson arvioinnin, pesäpoikasten lajinmäärityksen, poikasten selviytymisen jokipoikasvaiheen alkuun asti, poikasten selviytymisen syksyyn asti ja tulosten raportoinnin.

OIKAISUVAATIMUKSEN KÄSITTELY

Kuuleminen

Aluehallintovirasto on pyytänyt oikaisuvaatimuksen johdosta lausunnon Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselta ja varannut Haukiveden kalatalousalueelle, Pohjois-Haukiveden osakaskunnalle, Härmäniemen osakaskunnalle ja Hynnilän-Sutelansaaren osakaskunnalle tilaisuuden tulla kuulluksi.

LAUSUNNOT

1) Pohjois-Savon ELY-keskus on lausunut, että se on vahvistanut Haukiveteen kohdistuvien kalatalousmaksujen käyttösuunnitelman vuosille 2020–2021 tarkastellen kaikkia kolmea kalatalousmaksua yhtenä velvoitekokonaisuutena. Kalatalousmaksuja tullaan käyttämään vesikasvillisuuden poistamiseen Haukivedestä sekä 2 -vuotiaan järvitäminen viivästettyyn istutukseen Haukiveteen Haukiveden Härmäniemessä noin 3-4 viikkoa kestävän kassikasvatuksen jälkeen. Oikaisuvaatimuksessa on siihen liitetty Jukka Syrjäsen laatimaan kalatalousmaksujen käyttöehdotukseen viitaten vaadittu, että osa kalatalousmaksuista käytettäisiin Ämmäkosken ja Kämärinkosken lohikalakannan seurantaan.

Oikaisuvaatimus ei asiakirjoista todetun perusteella kohdistu kalatalousmaksujen mahdollistamalle käyttöalueelle. Carelian Caviar Oy:n lupapäätöksen 29.3.2012, nro 25/2012/1, Keski-Savon Vesi Oy:n lupapäätöksen 30.9.2015, nro 64/2015/1 ja Stora Enso Oyj:n lupapäätöksen 27.8.2015, nro 53/2015/1 lupaehtojen mukaan kalatalousmaksut on kohdennettava jätevesien vaikutusalueelle Haukiveden Siitinselän, Vuoriselän ja Koston-Kuokanselän alueille. Oikaisuvaatimuksessa mainitut Ämmäkoski ja Kämärinkoski eivät sijaitse näillä alueilla.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt toimenpiteet Ämmäkosken ja Kämärinkosken lohikalaseurannasta ovat kuitenkin hyödyllisiä. ELY-keskus on päätöksellään 26.3.2020 POSELY/484/2020 myöntänyt Haukiveden kalatalousalueelle valtionavustusta kalatalouden edistämiseen 5 000 euroa. Avustuksen käyttötarkoituksena on selvittää Kämärin- ja Ämmäkosken järvitäminen ja -lohen kutukannan kokoa ja kartoittaa mahdollisuuksia poikastuotannon parantamiseen. Avustettavan hankkeen toteutusaika on 23.2.2020–31.12.2021.

2) Haukiveden kalatalousalue on puoltanut oikaisuvaatimusta. Oikaisuvaatimus hyvin perusteltu ja tarpeellinen Haukiveden alueen lohikalojen tulevaisuuden kannalta.

3) Pohjois-Haukiveden osakaskunta on puoltanut oikaisuvaatimusta ja esittänyt, että vuoden 2021 velvoiterahasta kohdennettaisiin 10-20%

lohikalojen luontaisen lisääntymisen seurantaan ja tutkimuksiin Varkauden Kämärin- ja Ämmänkoskilla.

OIKAISUVAATIMUKSEN PERUUTUS

LakiMajakka Oy on 16.11.2020 aluehallintovirastoon toimittamassaan kirjeessä perunut oikaisuvaatimuksen.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Aluehallintovirasto jättää asian käsittelyn sikseen, koska oikaisuvaatimuksen tekijä on perunut oikaisuvaatimuksen.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 130 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Käsittelymaksu määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuosille 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) ja sen liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti. Maksutaulukon mukaan oikaisuvaatimuksen johdosta tehdyn päätöksen käsittelymaksu on 130 euroa.

TIEDOTTAMINEN

Päätös

LakiMajakka Oy /Jaakko Ikonen

Pohjois-Savon Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / kalatalousviranomainen

Suomen ympäristökeskus

Haukiveden kalatalousalue

Pohjois-Haukiveden osakaskunta

Härmäniemen osakaskunta

Hynnilän-Sutelansaaren osakaskunta

Päätöksestä tiedottaminen

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (<https://ylupa.avi.fi>).

MUUTOKSENHAKU

Päätöksestä perittävään käsittelymaksuun voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6 §

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on ratkaissut vs. ympäristöneuvos Hennamaarit Korhonen ja esitellyt ympäristölakimies Aune Mielonen.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Päätöksestä perittävään käsittelymaksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitusoikeus on maksuvelvollisella.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksu-laissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **22.2.2021**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).

LIITE

- asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)

PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja ISAVI/3224/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ISAVI/3224/2020 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Korhonen Hennamaarit 12.01.2021 13:14

Esittelijä Mielonen Aune 12.01.2021 12:27